

B0B01LAGA - Důkazy

Týden 2 – lineární obal, lineární podprostor, lineární závislost a nezávislost

1. Dokažte, že je-li $M \subseteq N$, potom:

- $\text{span}(M) \subseteq \text{span}(N)$.
- pro všechny M platí: $M \subseteq \text{span}(N)$
- pro všechny M platí: $\text{span}(\text{span}(M)) = \text{span}(M)$

(uzávěrové vlastnosti lineárního obalu)

2. Dokažte, že $\text{span}(M)$ je vždy lineární podprostor a že množina M je lineární podprostor právě tehdy, když $\text{span}(M) = M$.
3. Dokažte, že průnik libovolného systému $\{W_i \mid i \in I\}$ podprostorů prostoru L je lineárním prostorem prostoru L .
4. Dokažte, že sjednocení systému $\{W_i \mid i \in I\}$ lineárních podprostorů prostoru L obecně lineárním podprostorem prostoru L není.
5. Ať M je lineárně nezávislá množina vektorů v lineárním prostoru L . Dokažte, že jakmile $N \subseteq M$, je i N lineárně nezávislá množina vektorů.
6. Ať M je lineárně závislá množina vektorů v lineárním prostoru L . Dokažte, že jakmile N je množina vektorů z L a platí $M \subseteq N$, je i N lineárně závislá množina vektorů.

Týden 3 – Báze a dimenze, souřadnice vzhledem k uspořádané bázi

1. Dokažte, že každý konečně generovaný prostor L má konečnou bázi. *(exchange lemma)*
2. Ať M, N , jsou konečné množiny vektorů. Dokažte, že $\text{span}(M) = \text{span}(N)$ právě tehdy, když $\dim(\text{span}(M)) = \dim(\text{span}(N)) = \dim(\text{span}(M \cup N))$. *(rovnost dvou lineárních obalů konečných množin)*
3. Ať je L lineární prostor konečné dimenze. Dokažte, že potom pro libovolné lineární podprostory W_1, W_2 , platí rovnost $\dim(W_1 \vee W_2) + \dim(W_1 \cap W_2) = \dim(W_1) + \dim(W_2)$. *(věta o dimenzi spojení a průniku)*
4. Ať seznam $B = (\vec{b}_1, \dots, \vec{b}_n)$ tvoří bázi lineárního prostoru L . Dokažte, že pro každý vektor \vec{x} v L existuje jediný seznam (a_1, \dots, a_n) prvků \mathbb{F} tak, že $\vec{x} = a_1 \cdot \vec{b}_1 + \dots + a_n \cdot \vec{b}_n$. *(existence souřadnic vzhledem k uspořádané bázi)*
5. Ať B je jakákoliv konečná uspořádaná báze lineárního prostoru L . Dokažte, že potom pro zobrazení $\vec{x} \mapsto \text{coord}_B(\vec{x})$ platí:
 - $\text{coord}_B(\vec{x} + \vec{y}) = \text{coord}_B(\vec{x}) + \text{coord}_B(\vec{y})$.
 - $\text{coord}_B(a \cdot \vec{x}) = a \cdot \text{coord}_B(\vec{x})$.

(linearita výpočtu souřadnic)

Týden 4 – Lineární zobrazení

1. Dokažte, že složení lineárních zobrazení je lineární. *(základní algebraické vlastnosti lineárních zobrazení)*
2. Ať B je báze lineárního prostoru L_1 , ať L_2 je libovolný lineární prostor. Dokažte, že potom zadat libovolné zobrazení $h : B \rightarrow L_2$ je totéž, jako zadat lineární zobrazení $f : L_1 \rightarrow L_2$. *(lineární zobrazení je určeno hodnotami na bázi)*

3. Dokažte, že pro matici $\mathbf{A} : \mathbb{F}^s \rightarrow \mathbb{F}^r$ se sloupce $\vec{a}_1, \dots, \vec{a}_s$ a vektor $\vec{x} = \begin{pmatrix} x_1 \\ x_2 \\ \vdots \\ x_s \end{pmatrix}$ platí: $\mathbf{A} : \vec{x} \mapsto \sum_{j=1}^s x_j \cdot \vec{a}_j$
(lineární zobrazení je určeno hodnotami na bázi)

Týden 5 – Lineární zobrazení, transformace souřadnic

1. Dokažte, že složení monomorfismů / epimorfismů / isomorfismů je monomorfismus / epimorfismus / isomorfismus.
2. Ať $f : L_1 \rightarrow L_2$ je lineární zobrazení. Dokažte, že pak $\ker(f)$ je podprostor L_1 a $\operatorname{im}(f)$ je podprostor L_2 .
3. Ať $f : L_1 \rightarrow L_2$ je lineární zobrazení, ať prostor L_1 má konečnou dimenzi. Dokažte, že pak $\operatorname{def}(f) + \operatorname{rank}(f) = \dim(L_1)$. *věta o dimenzi jádra a obrazu*
4. Ať $f : L_1 \rightarrow L_2$ je lineární zobrazení, ať prostor L_1 má konečnou dimenzi. Dokažte, že je ekvivalentní:
 - f je monomorfismus
 - $\operatorname{def}(f) = 0$
 - f respektuje lineární nezávislost (tj. obraz lineárně nezávislé množiny je opět lineárně nezávislá množina).

(charakterizace monomorfismů)

5. Ať $f : L_1 \rightarrow L_2$ je lineární zobrazení, ať prostor L_1 má konečnou dimenzi. Dokažte, že je ekvivalentní:
 - f je isomorfismus
 - f je monomorfismus a epimorfismus současně.
 - $\operatorname{def}(f) = 0$ a $\operatorname{im}(f) = L_2$ současně.
 - $\operatorname{def}(f) = 0$ a $\dim(L_1) = \dim(L_2)$.
 - f respektuje lineární nezávislost (tj. obraz lineárně nezávislé množiny je opět lineárně nezávislá množina), a každá rovnice $f(\vec{x}) = \vec{b}$ má alespoň jedno řešení.

(charakterizace isomorfismů)

6. Ať $B = (\vec{b}_1, \dots, \vec{b}_n)$ je uspořádaná báze prostoru L . Dokažte, že potom výpočet souřadnic v bázi B $\operatorname{coord}_B : L \rightarrow \mathbb{F}^n, \vec{x} \mapsto \operatorname{coord}_B(\vec{x})$ je isomorfismus.
7. Dokažte, že regulární matice jsou přesně matice isomorfismů.

Týden 6 – GEM a soustavy lineárních rovnic

1. Ať $P : \mathbb{F}^r \rightarrow \mathbb{F}^r$ je jakýkoli isomorfismus. Dokažte, že potom platí:

- $(\mathbf{A} \mid \mathbf{b}) \sim (\mathbf{P} \cdot \mathbf{A} \mid \mathbf{P} \cdot \mathbf{b})$
- $\operatorname{rank}((\mathbf{A} \mid \mathbf{b})) = \operatorname{rank}((\mathbf{P} \cdot \mathbf{A} \mid \mathbf{P} \cdot \mathbf{b}))$

(základní vlastnosti ekvivalence soustav)

2. Dokažte, že soustava $(\mathbf{A} \mid \mathbf{b})$ má řešení právě tehdy, když platí rovnost $\operatorname{rank}(\mathbf{A}) = \operatorname{rank}(\mathbf{A} \mid \mathbf{b})$.

(Frobeniova věta)

3. Dokažte, že ke každému d -dimensionálnímu afinnímu podprostoru $\mathbf{p} + \operatorname{span}(\vec{x}_1, \dots, \vec{x}_d)$ v \mathbb{F}^s existuje alespoň jedna soustava tvaru $\mathbf{A} \cdot \mathbf{x} = \mathbf{b}$, která má $\mathbf{p} + \operatorname{span}(\vec{x}_1, \dots, \vec{x}_d)$ jako množinu řešení.

Týden 7 – Determinant

1. Dokažte, že $\det(\mathbf{A}) = \det(\mathbf{A}^T)$.
2. Ať \mathbf{A} je matice typu $n \times n$ nad \mathbb{F} , $n \geq 2$. Dokažte, že potom platí rovnosti $\mathbf{A} \cdot \text{adj}(\mathbf{A}) = \det(\mathbf{A}) \cdot \mathbf{E}_n = \text{adj}(\mathbf{A}) \cdot \mathbf{A}$ a pro regulární \mathbf{A} platí $\mathbf{A}^{-1} = \det(\mathbf{A})^{-1} \cdot \text{adj}(\mathbf{A})$.
(*inverze matice pomocí algebraických doplňků*)
3. Ať $\mathbf{A} \cdot \mathbf{x} = \mathbf{b}$ je soustava se čtvercovou maticí. Dokažte, že tato soustava má jediné řešení právě tehdy, když \mathbf{a} je regulární matice.
(*řešení čtvercové soustavy s regulární maticí*)
4. Ať $\mathbf{A} \cdot \mathbf{x} = \mathbf{b}$ je soustava se čtvercovou regulární maticí nad \mathbb{F} . Dokažte, že potom j -tá položka jediného řešení $\mathbf{x} = \mathbf{A}^{-1} \cdot \mathbf{b}$ je tvaru $x_j = \det(\mathbf{A}^{-1} \cdot \det(\mathbf{a}_1, \dots, \mathbf{a}_{j-1}, \mathbf{b}, \mathbf{a}_{j+1}, \dots, \mathbf{a}_n))$.
(*kramerova věta*)

Týden 8 – Vlastní čísla, vlastní vektory a diagonalizace matic

1. Ať $f : L \rightarrow L$ je lineární zobrazení, $\dim(L) = n$. \mathbf{A}_f je matice f vzhledem k jakékoliv bázi prostoru L . Potom $\lambda \in \mathbb{F}$ je vlastní hodnotou f právě tehdy, když $\det(\mathbf{A}_f - \lambda \mathbf{E}_n) = 0$.

Týden 9 – Jordanův tvar

1. Ať $\mathbf{M} : \mathbb{F}^n \rightarrow \mathbb{F}^n$, $\mathbf{N} : \mathbb{F}^n \rightarrow \mathbb{F}^n$ jsou podobné matice. Dokažte, že pak \mathbf{N} je nilpotentní právě tehdy, když \mathbf{M} je nilpotentní.
2. Ať $f : L \rightarrow L$ je lineární zobrazení, kde L má konečnou dimenzi, a ať \mathbf{M} je matice zobrazení f vzhledem k bázi B . Pak f je nilpotentní právě tehdy, když \mathbf{M} je nilpotentní.
3. Ať $\mathbf{n} : L \rightarrow L$ je nilpotentní lineární zobrazení, $\dim(L) = n$. Dokažte, že potom existuje báze $(\vec{b}_1, \dots, \vec{b}_n)$ prostoru L , která vznikla zřetěžením \mathbf{n} -řetězců.
(*existence Jordanova tvaru nilpotentního zobrazení*)